

Dkt. Robert A. Peterson, Ufunuo na Maandiko, Kipindi cha 2, Ufunuo wa Mungu, Tathmini, Kumjua Mungu na Mkao Wetu, Zaburi 119

© 2024 Robert Peterson na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. Robert A. Peterson katika mafundisho yake kuhusu Ufunuo na Maandiko Matakatiifu. Hii ni kipindi cha 2, Jensen, Ufunuo wa Mungu, Tathmini, Kumjua Mungu na Mkao Wetu, Zaburi 119.

Tuombe. Baba, tunaomba utuongoze katika ukweli wako, hata tunapochunguza mawazo mbadala. Fungua akili zetu, ututie moyo, na utusaidie kuweka imani na maisha yetu katika msingi imara wa maandiko yako matakatiifu; tunaomba kupitia Yesu Kristo, Bwana wetu. Amina.

Akimalizia utangulizi wa Peter Jensen wa kitabu chake kizuri kuhusu Ufunuo wa Mungu kama sehemu ya mfululizo wa InterVarsity wa Contours of Christian Theology. Alitoa tatu hizo baada ya kuzungumzia kuhusu Enlightenment na shambulio lake kubwa kwa imani ya jadi ya Kikristo, hasa kama ilivyoonyeshwa katika Voltaire na Hume. Alisisitiza tatu kati ya msisitizo mkuu wa mtazamo wa neo-orthodox kuhusu maandiko, yaani kusisitiza ufunuo kama historia, kama Mungu anayejitoe mwenyewe, na zaidi ya yote, kama Yesu Kristo. Zote tatu zilitengana kwa kiasi fulani na maneno ya Mungu katika Biblia.

Anatathmini hilo na kuona nguvu fulani, lakini pia anakosoa kile kinachotenganisha kile ambacho Mungu alikuwa ameweka pamoja ndani ya neno lake na neno lake. Hata hivyo, anasema, uadui dhidi ya madai ya ufunuo wa Kikristo, yanapowasilishwa kwa njia yoyote ile kama yenye mamlaka au ya kipekee, bado haujapungua. Mara nyingi huonekana kwamba usasa umechukua nafasi ya usasa baada ya usasa.

Bila shaka, madai ya ufunuo wa Kikristo lazima yakabiliane na mazingira ya kipekee ya utegemezi, kukubaliana na Enzi Mpya, ibada zenye nguvu, fizikia mpya, ufahamu wa baada ya Vatikani hadi Ukatoliki wa Kirumi, na mikutano ya ana kwa ana kati ya dini zilizo hai na zenye nguvu katika karne nyingi. Inashindana kufanya ujumbe wake usikike, ikiwa imepoteza hadhi yake ya kupendelewa Magharibi, kwa kadiri watu wengi wanavyohusika. Chaguo kati ya, tuseme, Umormon na Uprotestanti lina uhusiano mkubwa zaidi na mtindo kuliko ukweli.

Suala la ufunuo ni zaidi ya wakati mwingine wowote linalohusu umisionari. Na ikiwa, kwa upande mmoja, utamaduni wa Magharibi uliopo unakubali zaidi madai ya imani, kwa upande mwingine, basi haukubali madai kama hayo yanayotolewa kwa njia ya kipekee. Haishangazi kwamba umakini mkubwa unatolewa kwa swali zima la uhusiano kati ya ufunuo wa Kikristo na mafunuo ambayo imani zingine zinategemea.

Asili na mamlaka ya Biblia yanabaki kuwa eneo linalopingwa. Lakini mjadala sasa unajumuisha nadharia za ukosoaji wa fasihi na hemenetiki kwa njia ambayo haikujulikana hapo awali. Uwingi wa mawazo ya sasa unatarajia uwingi unaolingana katika matumizi ya Biblia.

Baadhi ya mijadala ya zamani kuhusu vyanzo vya kihistoria vya Biblia imepuuzwa. Maswali mapya yanaulizwa na kujibiwa kuhusu asili ya kifasihi ya maandishi, au maandishi kama yalivyo sasa. Bila shaka, kumekuwa na maendeleo katika uelewa wa Maandiko, na haya yamekaribishwa na wasomi wa kihafidhina na pia na yale ya kiliberali zaidi.

Kuna ahadi fulani hapa ya kushinda baadhi ya mbinu tasa ambazo zilikuwa zimekuja kuainisha tafsiri ya Maandiko katika shule zote za mawazo. Hata hivyo, pia kuna hatari kwa dai lolote la hali ya ufunuo kwa nyenzo za kibiblia. Hasa, theolojia ya kimumo ya Kanisa, ikiwa ni pamoja na mafundisho makubwa kama Utatu, imejengwa juu ya usomaji wa Maandiko ambayo mbinu mpya zinaweza kuhatarisha.

Katika ulimwengu wa Kiprotestanti, siku ya Kanisa la Kitaifa au la Kukiri inaonekana kupita, na pamoja nayo, utaratibu ambao uelewa wa kiitikadi wa imani ya Kikristo ulipitishwa. Ukatoliki na imani ya kidini ni chaguzi kwa baadhi, lakini pia hazilindwa tena, kama hapo awali, kutokana na changamoto za kiakili za usasa na usasa. Bado kuna hitaji muhimu la uelewa wa ufunuo ambao utaheshimu neno ambalo Mungu analitawala Kanisa Lake na kuwaita wanaume na wanawake kwake.

Uinjilisti wa Kiprotestanti unaendelea kudai sana kwamba Mungu amejifunua kwetu, hasa kupitia neno lake lililovuviwa, Biblia. Unajiweka kimakusudi katika mkondo wa imani unaotiririka kwetu kutoka kwa imani ya kabla ya Kutaalamika. Hakika, wainjilisti wanasema kwamba wanaume na wanawake kutoka tamaduni zote wanaweza kuwa na, na wanapaswa kuwa na, uhusiano na Mungu.

Wanasema tunaweza kumjua Mungu kupitia neno lake. Zaidi ya hayo, kuna upekee kuhusu dai hili kwamba lengo la ufunuo wa Mungu linapatikana katika Kristo wa Biblia. Wanakubali kwamba kuna ufunuo wa jumla wa Mungu kupitia ulimwengu wa asili, lakini wanaendelea kushiriki na Calvin mtazamo kwamba ufunuo huu si wa kuokoa kwa sababu ya kutoweza kwa wenye dhambi kuuitikia ipasavyo.

Ni wazi kwamba madai kama hayo yanatofautiana sana na mawazo ya utamaduni na sehemu kubwa ya Kanisa. Inakubaliwa kwamba ni wajibu wa Wakristo wa kiinjili, baada ya kutoa madai hayo, kutoa maelezo thabiti na ya kushawishi kuhusu jinsi tunavyoweza kumjua Mungu ili wafuasi wake waweze kulishwa na kuunganishwa na ujumbe wake uenezwe kwa ufanisi katika Kanisa na duniani. Katika kuchagua kuzungumzia ufunuo kama jibu la Mwangaza, tumechagua kategoria ya awali isiyo sahihi.

Kwa hivyo, sipendekezi kwamba turudi tu kwenye Maandiko Matakatiifu na kuyarejesha kama ufunuo mara moja. Ni bora kufuata kategoria maarufu zaidi ya maarifa ya Mungu katika Biblia na kategoria muhimu zaidi ya Biblia ya injili ambayo maarifa haya yanatokana nayo. Kufanya hivyo kutatoa fursa ya kutathmini upya asili na jukumu la Maandiko Matakatiifu na hivyo kuelewa ufunuo, si kwa njia ile ile kama ilivyotumika kabla ya Mwangaza, bali kwa njia ambayo ni kweli kwa Maandiko Matakatiifu na kwa imani ya Kikristo.

Ninamshukuru Peter Jensen kwa kitabu chake kizuri, Ufunuo wa Mungu. Ninakikabidhi kwako. Na ninaendelea na utangulizi wa kibiblia kuhusu mafundisho ya Ufunuo na Maandiko Matakatiifu.

Hapa, ninaonyesha utegemezi wa kitabu cha Theolojia ya Kikristo, Hadithi ya Biblia na Imani Yetu, kilichoandikwa na Christopher Morgan, ambacho mimi pia nimechukua jukumu. Zaburi 139 na mstari wa 6. Maarifa hayo ni ya ajabu sana kwangu; ni ya juu sana, wala siwezi kuyafikia. Mstari wa 17.

Mawazo yako yana thamani kubwa kwangu, Ee Mungu! Jinsi yalivyo makubwa jumla yake! Katika Zaburi 139, Daudi anatafakari kutokuwa na mwisho kwa Mungu. Kutokuwa na mwisho kwa Mungu kwa namna fulani hakusababishi kuwa mbali nasi bali kuwa karibu sana. Mungu anatumunguza na anatumunguza kikamilifu.

Anatumunguza tunapoamka tunapoenda kulala, na kila mahali katikati. Anaelewa mawazo yetu. Anaangalia hatua zetu zote na anajua tunachotaka kusema kabla hatujasema.

Mungu yuko mbali nasi, lakini yuko karibu nasi, pamoja nasi. Mungu yuko pamoja nasi, bila kujali tuko wapi. Yuko pamoja nasi mbinguni, na yuko pamoja nasi kaburini, kuzimu .

Yuko pamoja nasi tunapoishi Magharibi na tunapoishi Mashariki. Yuko pale kunapokuwa na mwanga na kunapokuwa na giza. Mungu anatumunguza kwa ustadi, akizingatia kila kipengele.

Mungu anatumunguza tunapokuwa tumboni mwa mama zetu na anapanga siku zetu. Mstari wa 16. Wakati ambapo hapakuwa na hata mmoja wao.

Cha kufurahisha ni kwamba, ujuzi wa Daudi kuhusu kutokuwa na mwisho kwa Mungu unamfanya Daudi asikate tamaa bali unamfanya awe na unyenyekevu na matumaini. Mawazo ya Mungu yako nje ya uwezo wetu wa kuyafuatilia, na njia zake ziko juu yetu. Kwa hivyo, Daudi anamlilia Mungu kwa unyenyekevu ampe hekima.

Daudi anajua hatamjua Mungu kikamilifu katika maisha haya, lakini Mungu anamjua, naye anamjua Mungu. Daudi na hakuna mtu mwingine atakayemjua Mungu

kikamilifu katika maisha yoyote kwa kuwa Yeye hana mwisho na sisi tuna mwisho. Kwa hivyo hata wakati adui zake wanapompinga, Daudi hupata tumaini kwa Mungu kama Bwana wake wa agano wa milele, ambaye anamjua na anayemjua.

Zaidi ya hayo, kutambua uwezo wake mdogo wa kuelewa kutokuwa na mwisho kwa Mungu hakumzuii Daudi kuimba kuhusu anachokijua. Hakika, anachokijua kumhusu Mungu ndicho msingi wa msisitizo wake juu ya kile asichokijua. Ni ujuzi wake wa kweli wa ukweli kumhusu Mungu unaomsukuma Daudi kukiri kwamba hawezi kumwelewa Mungu kikamilifu.

Daudi anamjua Mungu kweli lakini hawezi kumjua kikamilifu. Na hii inaongoza kwenye imani. Mungu ndiye muumbaji asiye na mwisho, si Daudi, na sisi ni viumbe vyake vyenye kikomo.

Mungu ni mtakatifu. Sisi ni wenye dhambi. Lakini Mungu hujishusha kwa neema ili kuwasiliana nasi.

Na kwa neema zaidi, Mungu anatupenda na anamtuma Mwanawe kutuokoa. Kupitia imani katika Kristo, tunaokolewa na kuwa watu wake. Kama ilivyokuwa kwa Daudi, Mungu anatumjua, nasi tunamjua Mungu.

Kwa hivyo, kama Daudi, tunahisi kwa usahihi mzigo wa ukomo wetu na tunatambua kwamba hatutawahi kuzama ndani kabisa ya Mungu. Na kama Daudi, tunajitahidi wakati huo huo kujua mengi iwezekanavyo kuhusu Bwana wetu wa agano. Hebu tufikirie kumjua Mungu na msimamo wetu katika kujifunza ukweli wa neno Lake.

Kumjua Mungu na msimamo wetu katika theolojia. Tunawezaje kuikaribia Biblia ili kuelewa mafundisho yake? Hata mafundisho yake kuhusu Mungu hujifunua kwa njia mbalimbali ambazo amejifunua, kwa muhtasari wa maneno ufunuo wa jumla na maalum. Kama neno linavyomaanisha, ufunuo wa jumla ni Mungu akijitambulisha kwa watu wote kila mahali wakati wote.

maalum ni Mungu kujitambulisha kwa baadhi ya watu katika baadhi ya maeneo, wakati mwingine. Ninamnukuu Mtakatifu Augustine, ambaye miaka yake ilikuwa 354 hadi 430. Bila shaka, alikuwa mwanatheolojia maarufu wa kanisa la kwanza.

Anajulikana kwa maungamo yake binafsi, ambayo bado yanasomwa katika uwanja wa saikolojia kwa ufahamu wao kuhusu asili ya mwanadamu, na uchawi wake Mji wa Mungu. Luther na Calvin walimtazama kama baba wa Matengenezo ya Kanisa kwa sababu ya mafundisho yake kuhusu wokovu na neema. Aliandika kuhusu Mungu mwanzoni mwa maungamo, nami nanukuu, Unatupa furaha ya kukusifu kwa sababu umetuumba kwa ajili yako mwenyewe, na mioyo yetu haina raha hadi itakapopata pumziko ndani yako.

Funga nukuu. Hiyo ni nukuu ya kawaida sana. Sisi, kama waumini katika Kristo, tunawezaje kuikaribia somo la Mungu na neno lake? Zaburi 119 ni mwongozo unaofaa.

Kwa kweli, sijui mwongozo bora zaidi, kwa hivyo nivumilie ninaposoma zaburi hii kuu. Heri wale ambao njia zao ni kamilifu, Zaburi 119, wanaotembea katika sheria ya Bwana. Heri wale wanaoshika shuhuda zake, wanaomtafuta kwa moyo wao wote, ambao pia hawatendi uovu bali wanatembea katika njia zake.

Umeamuru maagizo yako yatimizwe kwa bidii. Laiti njia zangu zingekuwa thabiti katika kuyashika maagizo yako. Ndipo nisipoaibika, nikiangalia maagizo yako yote.

Nitakusifu kwa moyo mnyofu nitakapojifunza hukumu zako za haki. Nitazishika amri zako. Usiniache kabisa.

Ninatumia ESV kama andiko langu kuu, ingawa ninaponukuu kutoka kwa kitabu hiki cha theolojia, pia inataja Biblia ya Kikristo ya Kiwango. Kijana anawezaje kuitunza njia yake kuwa safi? Kwa kuulinda kulingana na neno lako. Kwa moyo wangu wote, nakutafuta.

Nisipotee mbali na maagizo yako. Nimeweka neno lako moyoni mwangu ili nisikutende dhambi. Ubarikiwe, Ee Bwana.

Unifundishe amri zako. Kwa midomo yangu nimetangaza hukumu zote za kinywa chako. Katika njia ya shuhuda zako, ninafurahia kama vile ninavyofurahia utajiri wote.

Nitayatafakari maagizo yako, na kuyatazama njia zako. Nitafurahia amri zako, sitasahau neno lako.

Mtendee mtumishi wako kwa ukarimu ili nipate kuishi na kulishika neno lako. Fungua macho yangu ili nipate kuona mambo ya ajabu kutoka katika sheria yako. Mimi ni mgeni duniani.

Usinifiche amri zako. Nafsi yangu imezidiwa na kutamani amri zako wakati wote. Unawakemea wenye kiburi, waliolaaniwa, wanaopotea mbali na amri zako.

Uniondolee dharau na dharau, kwa maana nimezishika shuhuda zako. Hata wakuu wakikaa wakinifanyia fitina, mtumishi wako atatafakari amri zako. Shuhuda zako ndizo furaha yangu.

Wao ni washauri wangu. Nafsi yangu imegandamana na mavumbi. Unipe uhai sawasawa na neno lako.

Nilipowaambia njia zako, ulinijibu . Unifundishe amri zako. Unifahamishe maagizo yako, nami nitatafakari matendo yako ya ajabu.

Nafsi yangu inayeyuka kwa huzuni. Uniimarisha sawasawa na neno lako. Uniondolee njia za uongo na unifundishe sheria yako kwa neema.

Nimechagua njia ya uaminifu. Nimeweka sheria zako mbele yangu. Nimeshikamana na shuhuda zako, Ee Bwana.

Nisiaibike. Nitakimbia katika njia ya maagizo yako, utakaponipana moyo wangu. Mstari wa 33 : Ee Bwana, unifundishe njia ya amri zako, nami nitaishika hata mwisho.

Unipe ufahamu ili niweze kushika sheria yako na kuitii kwa moyo wangu wote. Uniongoze katika njia ya maagizo yako, kwa maana naifurahia. Unielekeze moyo wangu kwa shuhuda zako na si kwa faida ya ubinafsi.

Geuza macho yangu yasitazame mambo yasiyofaa, unipe uhai katika njia zako. Umthibitishie mtumishi wako ahadi yako ili upate kuogopwa. Uniondolee lawama ninayoigopa. Sheria zako ni njema.

Tazama, ninatamani maagizo yako. Unipe uhai katika haki yako. Ee Bwana, fadhili zako zinijie, Wokovu wako sawasawa na ahadi yako.

Ndipo nitakapomjibu anayenidhihaki, kwa maana ninalitumainia neno lako. Wala usiniondoe neno la kweli kinywani mwangu, kwa maana nimezitumainia amri zako. Nitazishika sheria zako daima milele na milele, nami nitatembea mahali penye nafasi, kwa maana nimeyatafuta maagizo yako.

Nitasema shuhuda zako mbele ya wafalme, wala sitaibika, maana nimependezwa na amri zako, ambazo nazipenda. Nitainua mikono yangu kuelekea amri zako, ambazo nazipenda, nami nitazitafakari amri zako.

Kumbuka neno lako kwa mtumishi wako ambalo umenipa tumaini. Hii ndiyo faraja yangu na mateso yangu, kwamba ahadi yako inanipa uhai. Wenye kiburi wanaidhihaki sana , lakini sikuiacha sheria yako.

Ninapokumbuka sheria zako za kale, nafarijika, Ee Bwana. Hasira kali imenishika kwa sababu ya waovu wanaoacha sheria yako. Amri zako zimekuwa nyimbo zangu nyumbani mwangu nilipoishi.

Ee Bwana, nalikumbuka jina lako usiku, na kushika sheria yako. Baraka hii imenijia, nami nimeyashika maagizo yako. Mstari wa 57, Bwana ndiye fungu langu.

Ninaahidi kuyashika maneno Yako. Ninaomba kibali Chako kwa moyo wangu wote. Unifadhili sawasawa na ahadi Yako.

Ninapozifikiria njia zangu, naelekeza miguu yangu kwenye shuhuda zako. Nafanya haraka wala sichelewi kuzishika amri zako. Ingawa kamba za waovu zimeninasa, siisahau sheria yako.

Usiku wa manane , naamka kukusifu kwa sababu ya sheria zako za haki. Mimi ni rafiki yao wote wakuchao, na wale wazishikao amri zako. Ee Bwana, dunia imejaa fadhili zako.

Unifundishe amri zako. Umemtendea mema mtumishi wako, Ee Bwana, sawasawa na neno lako. Unifundishe busara na maarifa mema, kwa maana ninaamini amri zako.

Kabla sijateswa, nilipotea, lakini sasa nalishika neno lako. Wewe ni mwema na mtenda mema. Unifundishe amri zako.

Wenye kiburi wananipaka uongo, lakini kwa moyo wangu wote, nayashika maagizo yako. Mioyo yao haijisikii mnene, lakini naifurahia sheria yako. Ni vema kwangu kwamba niliteswa ili nipate kujifunza amri zako.

Sheria ya kinywa chako ni bora kwangu kuliko maelfu ya dhahabu na fedha. Mikono yako imeniumba na kuniimarisha. Unipe ufahamu ili nijifunze amri zako.

Wale wanaokucha wataniona na kufurahi kwa sababu nimetumainia neno lako. Najua, Ee Bwana, kwamba sheria zako ni za haki na kwamba umenitesa kwa uaminifu. Rehema zako zinifariji, sawasawa na ahadi yako kwa mtumishi wako.

Rehema zako zinijie, nipate kuishi kwa sheria yako, ambayo ni furaha yangu. Wenye kiburi na waaibike, kwa sababu wamenidhulumu kwa uongo. Lakini mimi nitatafakari maagizo yako.

Wale wanaokucha na wanigeukie, wapate kujua shuhuda zako. Moyo wangu na uwe mkamilifu katika amri zako, nisije nikaibika.

81. Nafsi yangu inatamani wokovu wako. Ninatumaini neno lako. Macho yangu yanatamani ahadi yako, naomba.

Utanifariji lini? Kwa maana nimekuwa kama kiriba cha divai moshi. Lakini sijasahau sheria zako. Mtumishi wako atadumu kwa muda gani? Utawahukumu lini wanaonitesa? Wenye kiburi wamenichimbia mitego.

Hawaishi kulingana na sheria yako. Amri zako zote ni imara. Wananitesa kwa uongo.

Nisaidie. Karibu wameniangamiza duniani, lakini sikuacha maagizo yako. Kwa fadhili zako, unipe uhai ili niweze kuyashika shuhuda za kinywa chako.

Ee Bwana, neno lako limewekwa imara mbinguni milele. Uaminifu wako hudumu vizazi vyote. Umeiweka dunia imara, nayo inasimama imara.

Kwa miadi yako, yanadumu hata leo, kwa maana vitu vyote ni watumishi wako. Kama sheria yako isingekuwa furaha yangu, ningaliangamia katika mateso yangu. Sitasahau kamwe maagizo yako, kwa maana kwa hayo umenipa uhai.

Mimi ni wako. Uniokoe, kwa maana nimeyatafuta maagizo yako. Waovu wananivizia ili kuniangamiza, lakini ninazingatia shuhuda zako.

Nimeona kikomo cha ukamilifu wote, lakini amri yako ni pana sana. Jinsi ninavyoipenda sheria yako! Ndiyo kutafakari kwangu mchana kutwa. Amri yako inanifanya niwe na hekima kuliko adui zangu, kwa maana iko nami sikuzote.

Nina ufahamu zaidi kuliko walimu wangu wote, kwa maana shuhuda zako ndizo nizitafakarizo. Ninaelewa zaidi kuliko wazee, kwa maana nayashika maagizo yako. Nimezuia miguu yangu kutoka kila njia mbaya ili kulitii neno lako.

Sikuacha maagizo yako, kwa maana umenifundisha. Maneno yako ni matamu sana kwangu! Ni matamu kuliko asali kinywani mwangu. Kwa njia ya maagizo yako, ninapata ufahamu. Kwa hiyo, nachukia kila njia mbaya.

Neno lako ni taa ya miguu yangu na mwanga wa njia yangu. Nimeapa na kulithibitisha kwamba nitazishika sheria zako za haki. Nimeteswa sana.

Unipe uhai, Ee Bwana, sawasawa na neno lako. Ee Bwana, pokea sadaka zangu za hiari za sifa, na unifundishe sheria zako. Nimeshika uhai wangu mkononi mwangu sikuzote, lakini sisahau sheria yako.

Waovu wamenitegea mtego, lakini sikupotea kutoka kwa maagizo yako. Shuhuda zako ni urithi wangu milele, kwa maana ndizo furaha ya moyo wangu. Nimeuelekeza moyo wangu kuzitenda amri zako milele hata mwisho.

Nawachukia wenye nia mbili, lakini naipenda sheria yako. Wewe ndiwe kimbilio langu na ngao yangu. Natumaini neno lako.

Ondokeni kwangu, enyi watenda mabaya, ili nipate kuyashika maagizo ya Mungu wangu. Unitegemeze sawasawa na ahadi yako ili nipate kuishi, wala nisiaibike katika tumaini langu. Unitegemeze, ili nipate kuwa salama na kuzingatia amri zako daima.

Unawakataa wote wanaopotoka kutoka kwa amri zako, kwa maana ujanja wao ni bure. Waovu wote wa dunia unawatupa kama takataka. Kwa hiyo, nazipenda shuhuda zako.

Mwili wangu unatetemeka kwa kukuogopa, nami ninaogopa hukumu zako. Nimetenda yaliyo ya haki na ya haki. Usiniache mikononi mwa watesi wangu.

Mpe mtumishi wako ahadi ya mema. Wasije wakaidi wasinionee. Macho yangu yanatamani wokovu wako na utimilifu wa ahadi yako ya haki.

Mtendee mtumishi wako sawasawa na fadhili zako, Na kunifundisha amri zako. Mimi ni mtumishi wako. Unipe ufahamu ili nipate kujua shuhuda zako.

Ni wakati wa Bwana kutenda, kwa kuwa sheria yako imevunjwa. Kwa hiyo, nayapenda maagizo yako kuliko dhahabu, kuliko dhahabu safi. Kwa hiyo, nayaona maagizo yako yote kuwa ya haki.

Nachukia kila njia ya uongo. 129. Shuhuda zako ni za ajabu.

Kwa hiyo roho yangu huyahifadhi. Kufafanuliwa kwa maneno yako kwatia nuru, Na kuwapa ufahamu wa wajinga.

Nafungua kinywa changu na kuhema kwa shida kwa sababu natamani maagizo yako. Nigeukie na unifadhili, kama ilivyo njia yako kwa wale wanaopenda jina lako. Ziimarisha hatua zangu kulingana na ahadi yako, wala usiache uovu wowote unitawale.

Usinitawale na uovu wowote. Unikomboe kutoka kwa dhuluma ya mwanadamu, ili nipate kuyashika maagizo yako. Uniangazie uso wako mtumishi wako na unifundishe amri zako.

Macho yangu yanatiririka mito ya maji kwa sababu watu hawaishiki sheria yako. Wewe ni mwadilifu, Ee Bwana, na hukumu zako ni za haki. Umeweka shuhuda zako katika haki na uaminifu wote.

Bidii yangu inanila kwa sababu adui zangu wanasahau maneno yako. Ahadi yako imethibitishwa, na mtumishi wako anaipenda. Mimi ni mdogo na ninadharauliwa, lakini siyasahau maagizo yako.

Haki yako ni ya haki milele, na sheria yako ni kweli. Shida na dhiki zimenipata, lakini amri zako ndizo furaha yangu. Shuhuda zako ni za haki milele.

Unipe ufahamu ili nipate kuishi. Kwa moyo wangu wote, nalia, unijibu, Ee Bwana. Nitazishika amri zako.

Nakuita, uniokoe, ili nipate kuzishika shuhuda zako. Ninaamka mapema asubuhi na kuomba msaada. Natumaini maneno yako.

Macho yangu yameamka mbele ya makesha ya usiku, ili niweze kutafakari ahadi yako. Sikia sauti yangu, Ee Bwana, sawasawa na fadhili zako, sawasawa na haki yako. Unipe uhai.

Wananikaribia wanaonitesa kwa makusudi mabaya. Wako mbali na sheria yako. Lakini wewe uko karibu, Ee Bwana, na amri zako zote ni kweli.

Nimejua tangu zamani kutokana na shuhuda zako kwamba umeziweka imara milele. 153. Tazama mateso yangu na uniokoe, Kwa maana siisahau sheria yako.

Unitetee na kunikomboa. Unipe uhai kulingana na ahadi yako. Wokovu uko mbali na waovu, kwa maana hawajifunzi amri zako.

Rehema zako ni kuu, Ee Bwana. Unipe uhai kulingana na sheria zako. Watesi wangu na watesi wangu ni wengi, lakini sikuacha shuhuda zako.

Ninawatazama wasioamini kwa chukizo kwa sababu hawazishiki amri zako. Fikiria jinsi ninavyopenda maagizo yako. Unipe uhai kulingana na fadhili zako.

Jumla ya maneno yako ni kweli, na kila moja ya sheria zako za haki hudumu milele. Wakuu wananiudhi bila sababu, lakini moyo wangu unaogopa maneno yako. Ninafurahia neno lako, kama mtu anayepata mateka mengi.

Nachukia na kuchukia uongo, lakini naipenda sheria yako. Mara saba kwa siku nakusifu kwa ajili ya sheria zako za haki. Zaburi 119, mstari wa 165.

Wana amani nyingi waipendao sheria yako. Hakuna kinachoweza kuwakwaza. Natumaini wokovu wako, Ee Bwana, nami nayashika maagizo yako.

Nafsi yangu huzishika shuhuda zako. Ninazipenda sana. Ninazishika amri na shuhuda zako, maana njia zangu zote ziko mbele zako.

Niache nije, niache, ha, kilio changu kifike mbele zako, Ee Bwana. Unipe ufahamu sawasawa na neno lako. Ombi langu lifike mbele zako.

Uniokoe sawasawa na neno lako. Midomo yangu itamiminia sifa, Kwa maana unanifundisha amri zako. Ulimi wangu utaimba neno lako, Kwa maana amri zako zote ni za haki.

Mkono wako na uwe tayari kunisaidia, maana nimechagua maagizo yako. Ee Bwana, ninatamani wokovu wako, na sheria yako ndiyo furaha yangu. Nafsi yangu na iishi na kukusifu, na sheria zako zinisaidie.

Nimepotea kama kondoo aliyepotea. Mtafute mtumishi wako, kwa maana sizasahau amri zako. Nadhani tukiweza kumnukuu Voltaire na David Hume, tunaweza kunukuu sura ndefu zaidi ya Biblia kama muhimu zaidi.

Zaburi ya 119 ni mwongozo unaofaa. Zaburi hii ni sala inayoelekezwa kwa Mungu na ni tafakari inayojikita zaidi katika Maandiko yenyewe. Ni akrostiki yenye vitengo vya mistari minane, yote ikianza na herufi zinazofuatana za alfabeti ya Kiebrania, kuanzia Aleph hadi Tau, kama vile A hadi Z. Katika kitabu chote, Zaburi hii inatumia maneno manane makuu kurejelea Maandiko, kila moja ikitufundisha mengi kuhusu asili yake, mamlaka, na athari zake, mafundisho, au sheria, neno, amri, maagizo, amri, ahadi, amri, na hukumu.

Zaburi inahusisha sifa nyingi na neno la Mungu. Ni la haki, mstari wa 7, jema, mstari wa 39, la haki, 75, la kweli, 86, safi, 140, mstari wa 137 na 138 inahusisha sifa zile zile na neno la Mungu kama wanavyomfanyia Mungu. “Wewe ni mwenye haki, Bwana. Amri unazotoa ni za haki.” Zaburi inahusisha sifa zingine na neno la Mungu pia.

Ni ya kudumu, mstari wa 89, ya kutegemewa, 91, ya ajabu, 129, na ya kutegemewa, 138. Neno la Mungu lina athari nyingi zenye nguvu kwetu tunaposoma kwa imani. Mungu hutumia neno lake kutoa heshima kwake, mstari wa 38, kututakasa; mstari wa 9 hadi 11, kutuimarisha, 28, kutufaraji, 52, na kutoa uzima, 93, tumaini, 47, utambuzi, 66, hekima, 98 hadi 100, ufahamu, mstari wa 104, na mwongozo, mstari wa 106.

Neno la Mungu pia huchochea majibu mengi yenye afya ndani yetu. Neno hilo huzaa mitazamo ndani yetu kuelekea lenyewe, kutamani, mistari ya 140, 131, furaha, 16, 24, upendo, 47, 97, na hofu, mistari ya 120, 161. Pia huchochea kutafakari kwetu, mistari ya 15, 48; utii, 4 na 5; furaha, 1 na 2, kufurahi, 14, 162; tumaini, 43, 74; na shukrani kwa Mungu, mstari wa 62.

Kama vile zaburi inavyotufundisha mengi kuhusu neno la Mungu, inatupa mwongozo wakati huo huo katika kujifunza Mungu na neno lake. Huu ni hatua ya kitheolojia, ambayo naiona kuwa ya busara na inayoeleweka kabisa. Tunajifunza neno la Mungu kama wasikilizaji wanyenyekevu wanaopokea mafundisho ya Mungu.

Bwana, nifundishe amri zako, mstari wa 12. Tunajifunza theolojia kama watafutaji wenye bidii, tukimtafuta Bwana na amri zake kwa mioyo yetu yote, mstari wa 2 na 10. Tunajifunza kama watumishi waaminifu wanaokubali mamlaka yake, kufuata mapenzi yake, na kutii shauri lake, mstari wa 17, 22, 23.

Tunasoma theolojia kama wasafiri waliojaribiwa wanaokabiliwa na upinzani kama wageni katika ulimwengu wenye uadui wanaohitaji sana hekima kutoka kwa neno lake, mistari ya 19 hadi 24. Tunasoma theolojia kama waabudu wenye furaha. Midomo yangu inamiminia sifa. Unifundishe amri zako.

Ulimi wangu unaimba kuhusu ahadi yako kwa maana amri zako zote ni za haki, mistari 171, 172. Hivyo Zaburi 119 inatulazimisha kujifunza theolojia kama watu wakamilifu, tukiunganisha akili zetu na mioyo yetu, njia zetu, midomo yetu, na miguu yetu. Kwa mtunga-zaburi, hii ina maana kwamba kujifunza Mungu na neno lake kunahusiana na maisha yetu.

Tunasoma theolojia kwa upendo kwa Bwana, neno lake, na njia zake, mistari ya 41 hadi 48 na 97. Tunasoma theolojia kwa utakatifu, tukitembea kulingana na neno la Mungu, tukishika amri zake, mistari ya 1 hadi 8. Tunasoma theolojia kwa maombi, tukijua tunahitaji Mungu atusaidie kuelewa neno lake. Mstari wa 18 unafungua macho yangu ili niweze kutafakari mambo ya ajabu kutoka kwa neno lako na sheria yako.

Unipe ufahamu sawasawa na neno lako, 169. Tunajifunza theolojia kwa kutafakari, tukimfikiria Mungu kwa makini na njia zake. Nitatafakari maagizo yako na kuzifikiria njia zako, mstari wa 15.

Tunasoma theolojia katikati ya majaribu. Kama Martin Luther anavyoona, nukuu, inatufundisha sio tu kujua na kuelewa, hii ni nukuu ya Luther, lakini pia kupata uzoefu wa jinsi neno la Mungu lilivyo sahihi, la kweli, tamu, la kupendeza, lenye nguvu, na la kufariji. Hekima inayopita hekima yote.

Hii ni kutoka kwa utangulizi wa Luther hadi kwenye theolojia yake ya msingi, na ni utangulizi wake kutoka kwa maandishi ya msingi ya theolojia ya Martin Luther. Toleo zuri ni la Timothy F. Lowe, utangulizi wa toleo la Wittenberg la maandishi ya Kijerumani ya Luther katika kitabu hiki kizuri, Maandishi ya Msingi ya Theolojia ya Martin Luther. Kuna ujuzi katika vitabu vya Luther, vitabu vingi sana, ikiwa ni pamoja na masomo ya ufafanuzi, masomo ya theolojia, na masomo ya maadili, lakini kitabu cha Timothy Lowe kinakupa creme de la creme.

Ni kitabu kikubwa, lakini kinapatikana kwa urahisi, na unaweza kumfahamu Luther kupitia kitabu hicho kizuri. Luther alithamini sana majaribu. Bila shaka, ilikuwa njia yake mwenyewe, lakini anasema kama huna majaribu, wewe si mwanatheolojia hata kidogo.

Kwa kweli, jambo kuu la kukufanya uwe mwanatheolojia ni majaribu makali. Anazungumzia kujinyenyekeza, kusukumwa kwa Mungu, na kadhalika. Tunasoma theolojia kwa kusadiki, tukijua kwamba neno na mafundisho ya Mungu ni kweli, hata wakati serikali, walimu, au jamii zinapojaribu kutuaibisha.

Mistari ya 22 hadi 24, 41 hadi 46, 99 hadi 100. Tunasoma theolojia kwa bidii, kusoma, kutafuta, na kufikiria kwa bidii kuhusu neno, mistari ya 94, 95. Tunasoma theolojia kwa furaha.

Amri zako ndizo mada kuu ya wimbo wangu, mstari wa 54. Mafundisho yako ndiyo furaha yangu, 77. Tunajifunza theolojia kwa heshima, kusoma, kufikiri, na kuchambua tunaposimama kwa hofu ya Mungu, mstari wa 120.

Tunasoma theolojia kwa machozi, tukihuzunika kwamba sisi na wengine hatuthamini Mungu au neno lake kikamilifu, 136. Macho yangu yanatiririka mito ya machozi kwa sababu watu hawafuati maagizo yako, sheria zako. Tunasoma theolojia kwa unyenyekevu, tukitambua kutojitosheleza kwetu kwa kazi hiyo na kutegemea msaada wa Mungu, uwezo wa Mungu kutusaidia.

Nifundishe, Ee Bwana, mstari wa 33. Nisaidie kuelewa mstari wa 34. Nisaidie kubaki katika njia ya amri zako, 35.

Tunasoma theolojia kwa matumaini, tukijua kwamba Mungu amesema katika neno lake, kwamba anapenda kutupa ufahamu kupitia neno lake, na kwamba tayari ametufundisha ukweli mwingi kupitia neno lake linalodumu. Penda, Bwana, neno lako ni la milele. Limeimarika mbinguni, mstari wa 89.

Tunasoma theolojia katika jamii, tukijua kwamba tunajifunza moja kwa moja kutoka kwa neno la Mungu na kwa njia isiyo ya moja kwa moja kupitia kila mmoja. Kabla hatujapumzika, lazima nikupe nukuu nyingine ya Luther. Nukuu, kadiri unavyoandika na kufundisha kwa muda mrefu, ndivyo utakavyoridhika kidogo na wewe mwenyewe.

Utakapofikia hatua hii, basi usiogope kutumaini kwamba umeanza kuwa mwanatheolojia halisi. Tena, kuanzia utangulizi hadi maandishi ya Luther Wittenberg.

Tutakaporudi, katika hotuba yetu inayofuata, tutajifunza kumjua Mungu na hadithi ya kibiblia katika suala la uumbaji, anguko, ukombozi, na utimilifu.

Huyu ni Dkt. Robert A. Peterson katika mafundisho yake kuhusu Ufunuo na Maandiko Matakatifu. Huu ni kipindi cha 2, Jensen, Ufunuo wa Mungu, Tathmini, Kumjua Mungu na Mkao Wetu, Zaburi 119.